

REDACTIUNEA,
Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
Scrisori nefrancați nu se primesc. Manuscripte nu se retrimet.
INSERATE se primesc la ADMINISTRATIONEA în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
In Viena: M. Dukas Nachf. Max. Augenfied & Emerich Lesner. Heinrich Schalek. Rudolf Mosso. A. Oppelke Nachf. Anton Oppelk.
In Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. In Hamburg: Marolt & Liebmann.
PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colonă 6 or. și 30 or. timbru pentru o publicare. — Publicări mai dese după tarifar și învoială.
RECLAME pe pagina a 3.a o serie 10 or. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

A N U L L X I I

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franco, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franco.
Se primumeră la toate oficiile poștale din țară și din afară și la d-nii colectorii.
Abonamentul pentru Brașov:
Administrațiunea, Piața mare Târgul Inului Nr. 30, etajul I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 or. v. a. séu 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 48.

Brașov, Miercuri 3 (15) Martie.

1899.

Cuvântarea-program a Metropolitului.

Éta în întregul ei cuvântarea-program, ce I. P. S. Sa Metropolitul Ioan Meșianu a ținut-o la actualul festiv al instalării de Duminică:

Mărit congres!

Iubiților mei fii sufletesci!

Prin votul măritului nostru congres național bisericesc din 19 Decembrie anul trecut, sancționat prea grațios și de Majestatea Sa gloriosul nostru Împărat și Rege Francisc Iosif I, devenind eu ales și întărit, ér acum și introdus în acest, până acumă văduvit, scaun arhiepiscopesc metropolitan, la primul loc mă simt dator a mulțami această prea bunului Dumnezeu.

Și așa mai înainte de toate, cătră Tine mă adresez, Provedință divină, căreia am a mulțami ființa și viața mea, însușirile și darurile, cu cari m'ai binecuvântat. Pre Tine Te ador și Ție mă proștern, Provedință divină, fără de care nimica nu s'a făcut din ce s'a făcut (Ioan 1—3): Căci Tu m'ai destinat din sinul mamei mele de vas ales al sfintei Tale biserici; Tu ai mișcat inimile venerabililor membri congresuali și grația Majestății Sale spre mine, de mă chiamă la cea mai înaltă demnitate a bisericei noastre din iubita noastră patriă; decî pentru toate acestea mulțamindu-ți din adencul sufletului meu, Te rog ferbinte ziua și noaptea, să-mi ajuți a-mi implini, după Sfântă via Ta, marea misiune la care m'ai chemat, spre mărirea Ta și în folosul sfintei Tale biserici, al clerului și poporului Ție pururea credincios!

După Dumnezeu, aducând profunda mea mulțamită Majestății Sale și înaltului său guvern, cătră Voi imi întorc glasul meu, iubiților mei fii sufletesci, și reprezentanți ai clerului și poporului nostru, cari în urma încetării din viață a bunului și prea demnului nostru Arhiepiscop și Metropolit Miron Romanul, de eternă memorie binecuvântată, la inspirația dumnezească, întru înțelepciunea voastră pe mine m'ai distins cu alegerea la înalta demnitate de Arhiepiscop și Metropolit; decî mulțamind și Vouă din totă inima pentru cea înaltă distingere, Vă rog să mă sprijiniți și voi, întru împlinirea grelei mele misiuni.

Presimțind eu însă, că atunci, când voi, iubiților, v'ai concentrat încrederea în mine, nu ai făcut această cu privire la persoana mea, ci numai cu privire la interesul cel mare al bisericei noastre naționale, și mai ales ca să lucru la împlinirea voinții lui Dumnezeu și a dorințelor biserice; la conducerea clerului și poporului, prin marea cea furtunosoă a acestei vieți, la limanul cel lin al mântuirii; presimțind eu, că voi, iubiților, pe lângă mulțamita mea verbală cu tot dreptul veți aștepta să justifice și prin fapte încrederea pusă în mine, și până când timpul imi va concede această, fac promisiune solemnă aici în

înțea lui Dumnezeu și a omenilor, că mă voi strădui din toate puterile mele a satisface după putință așteptărilor vóstre, de-a justifica și prin fapte încrederea ce ai pus'o în mine.

Și cum n'ai face această, când știu prea bine, că o pretinde chemarea mea; o pretinde interesul cel mare al bisericei noastre naționale, de care mi-am legat sórtea mea din tinerețele mele; cum n'ai face-o știind prea bine, că decă sunt păstor al turmei cuvântătoare a Domnului, voi avé a da sémă și Domnului și posterității despre îngrijirea de acea turmă, rescumpărată cu sângele Domnului; cum n'ai face-o știind, că acelei turme am a mulțami pozițiunea mea de arhiepăstor, căci de n'ar fi turma, n'ar fi lipsă nici de păstor, nici de arhiepăstor; cum n'ai face-o știind prea bine, că și după starea turmei se judecă și se prețuesce și vrednicia păstorului!

Și cum ai pute justifica mai bine încrederea pusă în mine, decă avénd în vedere întrebarea Domnului cătră iubitul său învățacel Simon Petru: „Simone al lui Ioan, iubesci-mă?“ — precum și răspunsul acestuia: „Domne tu toate le ști, tu ști că te iubesc“, apoi replica Domnului: „Pasce oile mele, pasce mielușeii mei“...

Dic, cum voi pute justifica mai bine încrederea pusă în mine, decă continuând lucrarea mea de până acumă, de a conduce turma cea cuvântătoare, concredută mie, la pășunea cea adevărată a mântuirii. Și care altă e pășunea mai bună și mai priincioasă, decă câmpurile cele frumoșe, mănóșe și folositoare ale sfintei religii străbune?

Religiunea este începutul și sfârșitul nostru; ea susține pe indiviți, familii și societăți; ea nobilitază inima și cultivă sufletul, și dă plăcerea tuturor lucrurilor lumesci, ea este singură, care póte da omului binele și fericirea aici și dincolo de mormént.

Să privim iubiților în lume și printre omeni, ca să ne convingem, că fără religie nu este bine, nu e fericire; pentru-că nu se póte. Căci unde lipsesce religie, lipsesce și virtutea, lipsesc faptele bune, apoi unde lipsesc acestea, lipsesce mulțamirea și liniștea sufletului și a conștiinței, éră cine n'are acestea, nu se póte simți bine și fericire, măcar de ar avé ori-ce bunătăți pământesci.

Din contră: cine are religie, are fapte bune și morale; are liniștea și mulțamirea conștiinței; și se simte bine și fericire chiar și între împrejurări mai puțin favorabile.

Religiunea mai este și ângerul conducător și păzitor al credinței, al întăririi, al existenței și speranței noastre. Ea singură trece cu noi și dincolo de mormént.

De aceea și prea bunul Dumnezeu, când întru adença sa înțelepciune a făcut pe om de cea mai alésă dintre toate ființele pământului,

și când i-a destinat de scop suprem: binele posibil pe pământ și fericirea cea vecinică dincolo de mormént, între alte mari daruri, cu care l'a binecuvântat, a mai sădit în sufletul lui și simțul religios, ca cel mai puternic mijloc la ajungerea scopului.

Prin sădirea simțului religios în sufletul omului a voit înțelepciunea divină a ține pe om în continuă legătură cu Dumnezeu, făcându-l a-și cunoșce dependența sa de Dumnezeu, a-și cunoșce înalta sa chemare, a stérni și a deștepta în el dorința și nisuința tot la mai multă dezvoltare și cultivare a puterilor sufletesci, a-l stimula tot la mai multă desevêșire séu perfecțiune, după șa S. Evanghelii: „fiți desevêșiti, precum este și Tatăl vostru cel din ceruri“, și așa a-l apropia tot mai mult de Dumnezeu creatorul său, și prin Dumnezeu de scopul suprem, pentru care este făcut.

Séu cu alte cuvinte, prin religie la dezvoltarea puterilor sufletesci în măsură tot mai mare; la nisuință, tot la mai multă lumină și cultură, și prin această tot mai aproape de Dumnezeu, isvorul binelui și al fericirii, scopul suprem al omului.

Fiind-că însă religie nu se póte închipui fără cult divin și fără de biserică, și ministrarea simțului religios a încredințat'o Dumnezeu bisericei, întemeiată de unul născut fiul său, Domnul și mântuitorul nostru Isus Christos, carele apoi a încredințat conducerea sfinților apostoli, și prin ei arhierieilor și preoților de acum și după timp.

De unde se invederază, că biserică și preoțime, de sus până jos, are marea și frumoșă chemare de a desvolta și cultiva puterile sufletesci ale credincioșilor ei în direcțiune religioasă, în măsură tot mai mare.

Biserica străbună este mai ales astăzi acel mare și însemnat factor cultural al poporului nostru, precum fú și în trecut paladiul naționalității noastre, al culturai și al tradițiilor de virtuți.

Ea are sublima chemare, ca prin cultură și lumină în direcțiune religioasă să ne conducă la viitor tot mai bun, până să ne apropiăm tot mai mult de scopul, ce ni-l'a destinat bunul Dumnezeu.

Acăsta o veți înțelege și voi, iubiților, mai ales decă veți considera, că noi trăim în biserică și prin biserică, și că sórtea noastră este strîns legată de sórtea biserice, ér sórtea biserice va fi precum ne vom interesa de ea, cler și popor.

De aici purcedénd, mai întăit cătră voi imi întorc glasul meu părintesc, iubiților preoți, împreună lucrători cu mine în via Domnului, cari ai luat asupra-vé sarcina apostoliei Domnului, nu numai de a sévêși sfintele taine și alte servicii religioșe, ci și de a desvolta și cultiva simțul religios, de a lăți tot mai mult în popor cultura, învățatura și lumina, după șa Domnului din sf. Evanghelie: „mergénd învățați toate neamurile“ (Mat. 28—20.); cătră voi mă adresez fraților preoți, cari sun-

teți și trebuie să fiți cei mai de aproape ai poporului, adeverați părinți ai fiilor voștri sufletesci, dela nascere până la mórte; cari cunoșceți și participați la toate bucuriile și durerile poporului, și aducédu-vé aminte, că sórtea noastră a tuturor, și așa și a voastră, este strîns legată de a credincioșilor noștri; precum și că după sórtea acelor credincioși se va judeca și vrednicia ori nevrednicia noastră, și, în fine, că mai curénd ori mai târziu, unul fie-carele vom avé a da sémă înaintea lui Dumnezeu și a posterității despre îngrijirea noastră de popor: vă recomand și vă sfătuesc, ba vă și rog părintesce, să lucrați și în noaptea, „cu vreme și fără vreme“, precum ne învață sf. apostol, cu cuvântul și exemplul vostru la întărirea poporului în credința străbună; la dezvoltarea și cultivarea puterilor lui sufletesci în măsură tot mai mare; și la cultivarea dragostei evanghelice a iubirei de Dumnezeu și de aproapele, ca să putem nădăjdui sórte tot mai bună, și apropiarea noastră tot mai mult de bine și fericire, scopul pentru care ne-a făcut Dumnezeu.

Și cătră voi imi întorc glasul meu părintesc, iubiților învățători ai școlei noastre confesionale, chemați a pune baza dezvoltării și luminării tineretului, speranța viitorului nostru. Voi sunteți chemați a crește tinerimea noastră, nu numai întru învățăturile recerute, dér și sădind în inima ei fragedă simțul religios, cinstirea de Dumnezeu, iubirea de biserică, de neam și de patrie. Străduiți-vé și voi din toate puterile la împlinirea chemării vóstre celei frumoșe, ca să vă atrageți binecuvântarea lui Dumnezeu și recunoștința biserice și a posterității asupra voastră, până în cele mai depărtate timpuri.

În fine și cătră voi imi întorc glasul meu părintesc, iubiților mei poporeni, și arătându-vé, că am venit la voi ca părintele la fii săi, ca să conlucru și cu voi împreună la înaintarea voastră în cele bune și folositoare, și prin această la binele și fericirea voastră, arătându-vé, că binele și fericirea se póte ajunge cu ajutorul lui Dumnezeu numai prin dezvoltarea puterilor sufletesci în măsură tot mai mare, adecă prin tot mai multă lumină și cultură religioasă: Vă recomand și vouă părintesce, să țineți cu totă tăria la credința în Dumnezeu și la biserică străbună, bucuria noastră în zile bune și mângaierea noastră în zile de cercare, să țineți la acea biserică, care fú scutul și limanul mântuirii și al fericirilor noștri părinți de-alungul vécurilor furtunóșe, și să o lăsați și voi de moștenire fiilor voștri din neam în neam, precum ai moștenit'o și voi dela fericirii voștri părinți.

Vă recomand, iubiților, să îmbrățișați și învățatura religioasă din toate puterile vóstre, căci ea este, care ridică pe om la vadă, la cinste, la bunăstare și la ocuparea unui loc tot mai ales în societate, apropiin-

du-l tot mai mult de bine și fericire.

De aceea voi, cei mai în vârstă, adunați-vă în jurul bisericii străbune, precum trebuie să se adune și tineretul în jurul școlii confesionale, și din serviciile divine, precum și din învățăturile preoților, siliți-vă a lua nu numai îndemn de evlavie, dăr și învățături bune și tolositoare, de cari sunt pline acele servicii divine, ca așa să se pogore binecuvântarea lui Dumnezeu în casele și familiile voștre, în lucrurile și întreprinderile voștre, și darul lui Dumnezeu să vă însoțască în toate zilele vieții voștre. Amin!

Szell — farmecătorul.

De când noul ministru președinte Col. Szell a pus mâna pe situațiune, făcându-se stăpân absolut asupra ei, o liniște adâncă domnesce în castelele parlamentului unguresc. Frumos frumuseț, s'au îmblandit și „hienele“ și „tigrii“ din opoziție, tiszaiștii fac „stânga'n prejur“ și pentru „salutea reipublicei“ tac înfundată și simulează sentimente de adâncă „abnegațiune“, ér „eroii“ aponyisti de eri alaltăeri, par'că au intrat în fundul pământului: nimeni nu le mai aude glasul pișcător de altădată însuși comandantul lor tace și se légănă în dulcea speranță, că ați-măue va ajunge „domn mare“ pe vre-un fotoliu ministerial.

Cu vraja cuvântului său, Szell a făcut minuni. Și-a votat indemnitate, recruți, provisoriu de pact în camera deputaților, milioane și-a votat în timp de câte-va césuri, ér ce este și mai mult, a făcut ca domniile cei mari din camera magnaților, unde numai grofi, baroni și vlădici au scaun, să-i dea cu unanimitate votat gata proiectul de indemnitate, cu toate că unul dintre vlădicii unguri catolici a luat în nume de rău ministrului de finanțe dispozițiunea, prin care a încassat pedepse de întârziere pentru dările neplătite pe timpul cât a durat așa poreclita *ex lege*.

Parlamentul unguresc sub farmecul „erei Szell“ seversesce așăder „opere“ mari în câte-va zile, „opere“ cari altădată durau luni întregi. Și se dice, că toate se fac pentru „salutea republicei“, la care, — pe vremea lui — Banffy încă se provoca cu pre dilecțiune.

E ceva tainic și curios în acest succes fenomenal al d-lui Szell. S'a aflat o gazetă frunțasă guvernamentală, care se dea esplicarea acestui fenomen al „noiei ere“. Se dice anume, că „tigrii“ de altă dată ai opozițiunii, și-au tras papuci în picioare, alții din ei și-au legat sandalele grecesci, așa încât chiar nici în pressă nu mai au curajul de a combate noua gospodăria. Fie ca ironie, fie ca recunoștință, caracterizarea această a-se înțelege, că însuși ministrul președinte actual află de foarte fîresc lucrul. Și étă de ce: opoziția a cerut capul lui Banffy, și Szell i'a promis. A cerut însă în schimb capete supuse, „pleoăciuni“ și „ertăciuni“ — pentru servicii, a cerut oortă servicii. Cum a dat, așa trebuie să i-se dea! De ce dăr s'ar mira obșteea ungurescă, de că d-l Szell nu vede ađi trecând pe dinaintea i decăt „tigrii“ în papuci și în sandale, cari în vederea „viitorului“ bucuos se învoiesc a li-se pune și lăcat pe gură, pentru-ca să fie cu atât mai siguri, că nu vor mușca pe omul cu „succese fenomenale“, dela care așteptă crearea „statului național unitar maghiar“.

Cât va dura „liniștea“ și „pacea“, venite de odată cu d-l Szell, nu se pote prevedea. Fapt însă este, că în parlamentul unguresc de ađi, opoziția e adusă aproape la nepătință în fața partidei guvernului, numită și „partida uriașilor“. Pe când kossuthistii s'au sfășiat și mai tare, pe atunci guvernamentalii s'au încheat și întărit. D-l Szell stă ca o cantitate incomensurabilă în fața unui punct disparent, și în ochii laicilor apare — după succesele de până acum — ca un atotputernic farmecător.

Archiereul și poporul său.

Arad, 10 Martie 1899.

(Fine.)

Dela biserica catedrală întreg poporul a iusotit pe I. P. S. Sa la reședință, a intrat în curtea reședinței, unde corul din Chiseteu a cântat un imn compus anume pentru această zi de sərbătoare; ér I. P. S. Sa, la finea cântării, după ce publicul a distins cu nenumărate aplause corul din Chiseteu, i-a mulțămît, le-a lăudat zelul și sentimentul de jertfă, venind din depărtare așa de mare, pe timp așa de greu, — pe lângă, că e érnă mai bătea și un vânt de nord — li-a dat binecuvântarea dorindu-le ca și pe viitor corul din Chiseteu să rămână fala poporului diecesan.

Poporul era încă adunat în curtea episcopescă, când s'a prezentat la Inalt Prea S. Sa o deputațiune a elitei societății românești din Arad, compusă din toate branșele sociale, spre a și lua rēmas bun.

Oratorul acestei deputațiunii a fost Dr. George Vuia, care a adresat I. P. S. Sale următoarele cuvinte:

I. P. S. D-le Archiepiscop și Metropolit!

Inteligența română din Arad, fără deosebire de confesiune, se presintă înaintea I. P. S. Tale, ca prin palidul meu grai să și exprime sentimentele, ce o cuprind în acest moment de o însemnătate istorică în viața noastră publică.

În timp de aproape un ¼ de veac, în care I. P. S. Ta, ca episcopul nostru, ai ocupat această reședință, noi inteligența română de aici nu odată am avut fericirea să și aducem omagiile noastre, să și urăm în zile bune, ca în zile rele, sănătate și tăria, fiind tot-déuna cu vedită cordialitate primiți. Inse nici odată ca acum, prilejul d'a ne presenta, n'a avut caracterul duoșiei, cum îl are astăzi, când fii sufletesci să despart de părintele ocrotitor și mângăitor.

I. P. Sfințite! Din voința bisericii vie, a clerului și a poporului român ortodox din Ungaria și Transilvania, ai fost ridicat, și din prea înalta grație confirmat la suprema demnitate, ca un muritor o pote ajunge în viața noastră publică națională. Ai atins culmea piramidei, care după clasică asemănare a unui distins bărbat al neamului și credincios fii al bisericii, își are temelie în popor până la cea mai ascensă colibă, cuprindând în corpul său, ce spre ceriu se ridică, toate elementele și părțile societății noastre.

Că tocmai al nostru Episcop a fost invrednicit de acest loc înalt, nu ne putem ascunde mândria, ceea-ce de alt cum nouă aradanilor ne servește și de ore-care mângăere în momentul despărțirii.

Duoșia despărțirii de-o parte, mândria distingerii de altă parte, apoi îngrijorarea pentru golul ce rămâne: étă amestecul simțirilor noastre în această oră. Dăr în sfîrșit, destinul ne comandă și nouă, și nu ne rămâne decât supunându-ne să urăm celui ce ne părăsesce, ca plecarea să fie într'un cés bun, cés fericit. Dée cerul, ca I. P. S. Ta, trecut dela o turmă mai mică la cea mare, să a fericirea, ca înțelegând glasul ei, în același timp înțeles de densa să fii. Să fi acel fericit architect, sub a cărui povățuire, cei-ce vor lucra la conservarea zidirei autonomiei noastre bisericesci, să nu se serve decăt de cementul moralei evanghelice, ca ast-fel zidirea subredită de vremuri neprielnice, să o vedem compact consolidată, ca nici un vifor să nu o potă derama.

Ér cât pentru noi, cei-ce facem parte din diecesa acum vedușită, cuprinși de-o legitimă îngrijire pentru viitor, cu supunere fiescă Te rugăm, să nu ne uiți, și mai vartos să și reamintesci câte odată, că în decursul păstoririi în mijlocul nostru ca episcop, în deosebite epoce, atunci când ca bun pător — scfletul Ți-ai pus pentru turmă, noi, turma credincioasă, lăsând la o parte slăbiciunile omenești și neînțelegerile dintre noi, cu însuflețire și devotament ne-am grupat pe lângă păstor, dând doveđi, că în timpuri grele păstor și turmă una sunt!

Acastă însuflețire noi aradanii am moșteni'o dela înaintașii noștri: Nicorescii, Cichindialii, Rațetii, Popescii, Popovicescii, Arcosii, cari au muncit din greu adunând piatră lângă piatră până a puté zidi pe ruinele unei biserici străine de neamul nostru, biserica românească. La această însuflețire, Te rugăm să conțezi și ca Metropolitul nostru, de câte-ori glasul Tău păstoresc cōrda inimii ne-o va atinge.

În sfîrșit îți urăm I. P. Sfințite, ca Dumnezeuul părinților noștri să și dea zile

multe și senine, brațul, care va purta toiașul metropolitan să și un braț plin de putere; capul, care va purta mitra arhiepiscopescă, să și încă mulți an un cap luminat, ca dintru înălțimea piramidei autonomiei noastre ochind toate neajunsurile poporului românesc, să îmbrățișezi cu inimă caldă interesele lui vitale, cărmuind biserica vie cu demnitate și cu șanse fericite într'un mulți ani!

La aceste cuvinte ale oratorului, s'au alăturat într'un adaus prea frumos vicepreședintele Asociațiunii din Arad pentru cultura poporului român din Arad, d-l adv. Petru Truța, care a mulțămît I. P. S. Sale în numele Asociațiunii aradane pentru cultura poporului român, al căreia patron a fost I. P. Sa, alăturându-se din inimă la cele rostite de D-l George Vuia — Amēndouă deputațiunile se prezentaseră de-odată înaintea In. Prea S. Sale.

I. P. S. Sa răspundend vorbitorilor, le mulțămesc și-i rōgă, ca să continue sadurile lucrate de P. S. Sa în interesul dezvoltării bisericii și al poporului, constatand, că dela dezvoltarea poporului depinde înaintarea noastră a tuturor, de sus până jos.

Martii în 27 Faur s'a ținut ședința Consistoriului plenar, în care I. P. S. Sa și-a luat oficioș adio dela diecesă. Acest act de despărțire al I. P. S. Sale cuprinde multe lucruri de mare însemnătate.

I. P. S. Sa a fost chemat la ședința de o deputațiune de 3, esmisă din Consistoriu. La prezentare I. P. S. Sa a fost primit cu călduroșe urări de „să trăiescă“. Observ, că consistoriul, după întărirea actului de alegere din partea Majestății Sale, pentru prima dată a avut ocașie a întempina pe noul Metropolit, și prin graiul membrului Dr. Nic. Oncu i-a exprimat sentimentele de bucurie pentru înaintarea la rangul de Archiepiscop și Metropolit.

Diecesa întregă I. P. Sfințite Domnule Archiepiscop și Metropolit, — dise vorbitorul — se bucură de alegerea această. În numele diecesei decă, Consistoriul prin graiul meu, Vă doresce viață îndelungată, ca să aveți ocașie a face și în Archidiecesă ca Archiepiscop și Metropolit, aceea, ce ați făcut în diecesă Aradului ca Episcop. Cum am dat, ca diecesani, mână de ajutor Episcopului nostru, tocmai așa promitem a Vă da ajutor, ca fii ai Metropoliei, când Metropolitul nostru ne va chema la lucru. Vom face-o această In. Prea Sfințite — dice oratorul — spre a mulțămi Congresului național bisericesc, pentru distinsa onore ce a făcut'o diecesei noastre, ridicand tocmai pe Episcopul nostru pe scaunul metropolitan.

Cu sentimentele noastre de bucurie se mestecă însă și un fel de duoșie, căci diecesa rămâne vedușită pe un timp ăre-care, însă pentru tot-déuna rămâne lipsită de puterea muncitoare a I. Prea S. Voștră, care cu cunoscințe amēnunțite despre relațiile diecesane, cu munca ne ntreruptă, cu inimă caldă pentru toate instituțiunile noastre bisericesci, școlare și fundatiionale, ați condus biserica întregă într'un mod, care ne procură la toți cei din prejurul I. Prea S. Tale liniște perfectă despre aceea, că și în cas de pericol naia se află în mâna celui mai dibac și cărmăci.

Dăr tocmai aceste sentimente de întristare pentru diecesă, sunt în parte și motiv al mângăierii noastre. În Metropolie, diecesa noastră e parte întregantă. Lucrările I. P. S. Tale, ca Metropolit, se revarsă și asupra diecesei noastre, pe care și pe viitor Te rog să o ai în deosebită îngrijire părintescă.

De aceea Ți doresc din inimă zile îndelungate și succese bogate în toate lucrările, ce le vei întreprinde, ca Archiepiscop și Metropolit.

La aceste cuvinte I. P. S. Sa mulțămesc Consistoriului pentru sentimentele de recunoștință arătate și pentru sprijinul, ce i-l a dat ven. Consistoriu în tot decursul arhiepiscopiei sale, constatand, că decă Dumnezeu i-a ajutat să seversesca operele, cari le lasă după densul în diecesă, această are a o mulțămi, după Dumnezeu, și sprijinului, ce i-l au dat ven. Consistoriu și ven. sinod diecesan într'un seversirea acelor opere.

După această cetesce un act, în care arată, că pe lângă fondul tipografiei diecesane, înființate pe speșele sale, care astăzi dispune de un fond de peste 45000 florini, a mai donat și depus la cassa consistorială suma de 10,000 fi. — dice mii florini — cu menițiunea, ca din venitul

acestui fond, acum de cinci-deci și cinci de mii, să se împartă ajutōre comunelor se-race din diecesă pentru zidirea și înfrumusețarea bisericilor.

Cetesce mai departe. In. Prea S. Sa un al doilea act, în care arată, că conducerea Consistoriului, până la îndeplinirea scaunului episcopesc, a încredințat'o părintelui archimandrit Iosif Goldiș, și în cas de împedecare a acestuia părintelui Augustin Hamsea.

După această, din încredințarea Consistoriului, archimandritul Augustin Hamsea prin un discurs adēnc simțit dă espresiune în momentul greu al despărțirii de I. Prea S. Sa sentimentelor reprezentanței diecesei.

În acest greu moment, dice vorbitorul, mi-se înfățișază operile mari seversite: seminarul și alumneele diecesane, activarea mai multor fundatiuni pentru stipendii, înființarea fondului preoției aradane și modul, în care Prea S. Sa cu un adevărat zel apostolesc, a vestit cuvântul lui Dumnezeu în visitațiunile caonice întreprinse în întreaga diecesă, — precum și prin pastoralele emise regulat în fii-care an — cătră ele și por.

SCRIRILE ȚILEI.

— 2 (14) Martie.

Din Blașiu ni-se scrie, că Escelența Sa Metropolitană Mihalyi a plecat eri séră la Budapeșta, în afacerea ajutorului de stat și a congrui.

Efectele maghiarisării. Din Mohaciu se anunță, că 1200 locuitori catolici (Sokați) din Santova au trecut la religiunea gr. or. Causa trecerii lor este, că li-s'a introdus cu forța limba maghiară în biserică. Între cei 1200, sunt 170 copii. Foile din Peșta spun, că patriarhul sərbesc Brancovic li a promis, că le va edifica biserică și școlă. Din incidentul trecerii se va face o mare serbare împreună cu serviciu divin, oficiat de 12 preoți sərbii. — Éta efectele maghiarisării!

Bust lui Constantin Negri. Liga pentru unitatea culturală a tuturor Românilor, secția Bacău, a luat inițiativa, ca să se ridice un bust memoriei marelui patriot Constantin Negri în orașul Bacău. Constantin Negri face parte din acea generație de eroi, cărora România de ađi datoreșce ființa ei. Împrejurul lui se stringeau tinerii, cari luptau pentru drepturile neamului românesc. Constantin Negri a fost ministrul și trimisul lui Vodă Grigore Ghica, — de fericită amintire, — la conferența din Viena (1858). El, împreună cu Railet, a pledat la Constantinopol (1855—56) pentru drepturile țerei în cestiunea averilor mănăstiresci. El a fost vice-președintele Divanului ad-hoc al Moldovei (1857) — președintele de drept fiind Metropolitul țerei; — în această adunare s'au votat cele patru puncte: unirea, autonomia, regim constituțional și reprezentativ, principe străin — cari formeză basa organizării regatului român de ađi. În acea adunare el a propus și susținut în deosebi împroprietărirea locuitorilor săteni. În 1859, după-ce renunță la tron, C. Negri plecă, ca trimis al Domnitorului Alexandru Cuza la Constantinople; acolo susțină și obțină dela Pōrtă și puterile garante, unirea țerilor suror, cu toate piedecile, ce i-se puneau în cale.

Starea sănătății Papei merge din ce în ce spre bine. Medicii i-au permis să dea audiențe

Dela societatea „Pentru Maior“ a studenților universitari români din Budapeșta primim următorul anunț, asupra căruia atragem atențiunea binevoitoare a publicului nostru: „Aducem la cunoscința On. public român, că din raportul anual pe 1897/8 al societății de lectură „Petru Maior“, — raport, în care de astădată se mai află și o statistică amēnunțită a studenților români născuți în Transilvania, Bănat și Ungaria, cari studiază la institutele superioare din patriă și străinătate — mai avem încă un număr destul de considerabil. În vederea speșelor mari împreună

nate cu tipărirea acestui raport, societatea a dispus, ca acest rest să se vîndă a 50 cr. exemplarul, plus 5 cr. porto. Rugăm pe cei interesați a se adresa societății „Petru Maior” în Budapesta (Molnár u. 20 sz. II—10).

Ugron G. candidat de deputat. Cunoscutul mare șovinist ungar Gabriel Ugron, care fu trântit la alegerile din urmă, își va pune candidatura în cercul Șimleu-Silvaniei, rămas vacant în urma retragerii fostului ministru-pășă Banffy. O deputațiune de alegători din Șimleu s'a dus la Clușiu, ca să ofere oficios candidatura lui Ugron.

Exportul petrolului românesc în Germania. Față cu sforțările cartelului de petrol american de-a impune condițiunile sale comerțului de petrol european, ostentă, ce își dă industria de petrol românescă reprezentată mai cu seamă prin marea societate anonimă „Steaua Română”, de-a deschide pentru petrolul românesc un debușeu în Germania, prezintă o importanță deosebită. Deja în anul trecut România a produs 24,000 vagoane petrol brut, și în decursul acestui an producțiunea ei va trece pe aceea din Galiția; cu toate acestea până acum nu s'a explorat și exploatat decât o mică parte a zonei de petrol, care se întinde în partea de Sud și Vest a munților dinspre Transilvania. Prețul petrolului brut românesc nefiind mai mare de 200 lei vagonul, nu există nici o îndoială, că România poate rezista cu succes pe piețele germane contra petrolului american; mai mult decât atât, petrolul românesc, care are aceeași greutate specifică, ca cel american, se aprinde la grade mai mari și prin urmare este mai puțin periculos, ca cel american. Ca punct de introducere a petrolului românesc în Germania, s'a ales orașul Regensburg, unde sus citata societate „Steaua Română” a construit rezervoare de petrol de o capacitate însemnată, cumpărând în același timp șlepurile tanks pentru transportarea mărfii la Regensburg.

Asigurarea studenților universitari. Din Viena se anunță, că consiliile dela universitate și dela toate școlile superioare au decis, ca pe viitor toți studenții dela institutele mai înalte să fie datori a se asigura. Ei vor plăti pentru fiecare semestru 2 fl. 53 cr., în schimb la cas de incapacitate a muncii vor primi odată pentru totdeauna 12,000 fl. La cas de nenorociri în laboratorii, la excursiuni, sau în decursul prelegerilor, vor primi la zi 3 fl. Inovațiunea aceasta este de mare folos pentru tinerimea universitară, și ar fi bine să se introducă pretutindeni.

Un cupeu întreg din lemn. D-l Leon Commino din Bucuresci, a lucrat un cupeu întreg din lemn în miniatură, pe care vră să-l expună la expoziția din Paris. A lucrat la el timp de 35 de ani. Vădînd această operă de artă, în primul moment nu scii ce să crești; observi, și cu cât observi mai mult, te minunezi mai mult. E un cupeu lucrat tot în lemn, în lemn de paltin, de corn și de păr. Lemn fierț, spre a pute să producă, să se formeze așa, precum voese maestrul, să supuie rigiditatea lui daltei și cupitului. E un cupeu de lemn, ca și cum ar fi de orl-ce metal. Arcurile sunt de lemn, felinarele de lemn, pernele și ele de lemn, lemn încheiat în lemn, cu cue de lemn. Și cupeul acesta are o ladă pentru călătorie la țară, și lada are brăscă de lemn, cu cuie tot de lemn. El mai are un lanț de oprit la scoboriș, lanț, care e tot de lemn. Lanțul acesta ăste făcut dintr'o singură bucată, o rădăcină de păr. Nu e nici o încheietură. Bucata întregă, rădăcina, a fost transformată într'un lanț! Dér cu câtă răbdare, cu câtă muncă! Nouă ani a lucrat d-l Commino la acest lanț, minune a lumii. D-l Leon Commino va vinde lucrarea sa, viața lui întregă, decât se va găsi un amator să dea enorma suma de 300,000 lei pe ea. De nu, va cerca s'o vîndă mult mai ieftin muzeului din Bucuresci, și decât nici aci nu va isbati, cine

scie?... pôte își va distruge opera, viața lui.

Fiul Șahului la Viena. Moștenitorul tronului persian, *Shuan Saltane Mauzur*, fiul de 22 ani al Șahului Persiei, va merge în Aprilie la Viena. Prințul va fi însoțit de unchiul său Ul Mulk Abdul Hamed și de ministrul persian Abdul Rahim.

Orcan îngrozitor. Pe țărmii mării Queensland a bătuit dișele acestea un mare orcan, care a măturat casele dimpreună cu locuitorii lor, cum mătură nișce insecte. Corăbiile, cari ancorau în port, au fost sdrobite. După-cum i-se telegrafază din Sidney lui „Times”, aproape 200 de oameni au cădut jertfe orcanului.

Dela tribunalul din loc. Eri s'a pronunțat sentința în procesul așa diș al „liberării dela cătănie” în Săcele. Primul acusat *Henter G.* a fost achitat; achitați au fost și *Rusz I.* și *Seewaldt F.* Pedepsiți sunt: *Sipos I.* la 3 ani temniță și pierderea oficiului pe 5 ani; *Frates T.* la 3 luni închisore și la pierderea oficiului; *Damokos I.* la 1 an închisore și la 3 ani pierderea oficiului; *Urdea G.* la 6 săptămăni închisore; *Floris M.* la 3 ani temniță. Procurorul a anunțat recurs.

Concert în Lugos.

Lugos, 6 Martie n. 1899.

Cine a audit corul lui Vidu, pôte în adevăr să se laude, că a fost mișcat în totă puterea cuvântului de musica noastră națională. Chiar sumedenia de străini, cu educație străină de firea Românului, s'a vădut însuflețită și cuprinsă de admirare, de respect și de simpatie față de produsele spirituale de musică ale Românului. Vidu și a dovedit de repetite-ori capacitatea pe terenul musicii naționale și decât Românii i-ar da posibilitatea de-a se valida, el ar ridica cu frumos succes musica noastră populară la o înălțime cuceritoare. Astăzi își tocesce puterile, dișua stănd în oficiu cu școlarii, și s'era cu corul, încât pentru studiu și compoziții nu-i rămăne, decât să răpescă timpul repausului de noapte, în conștientă; de aceea și vedem, că de un timp încoco nu produce, decât maximum 2—3 compoziții pe an. Unica mângăere o avem, că producțiile lui sunt răpitoare.

Concertul, despre care raportez, s'a ținut în 4 Martie n. c. în sala cea mai spațioasă din Lugos, la „Regele Ungariei”, sala însă, pentru mulțimea cercetătorilor, a fost prea mică. Concertul s'a început la 8^{1/2} s'era cu o serenadă de Vidu pentru cor de bărbați, cu acompaniament de pian, Andalusă. Andalusesele sunt cele mai laudate Spaniole, și Vidu din Banat le trimite o serenadă plină de simțământ, de grație și d'un caracter expresiv, peste țeri și mări, drept recunoștință, că din viața lor a odrăslit Traian, împăratul apusei mării strămoșesci.

Al doilea punct din programul concertului a fost din Verdi, „*Trovatore*”, corul călugărișilor din actul al 2-lea și din actul al 4-lea „*Miserere*”. Pe cât de mișcătoare sunt scenele descrise în actele cântate, pe atât de nimerit au fost predat. Pe eroina „*Leonora*” a predat'o în solopran d-ra E. *Mitaru*. D-sa are o voce puternică, de un timbru cuceritor, plus șoola lui Vidu. A cântat cu o pricepere și simțământ de artistă și nu de diletant.

D-l Dr. *Florescu* a cântat pe eroul, pe care l'a predat cu o putere și rutină de adevărată artă. Aplauzele prelungite, ce le-au primit d'nsii, ar fi umplut de invidie și pe cei mai renumiți Trubaduri și Primadone. Eu, realistul de mine, m'am ales cu un plus la pesimismul, de care m's infiltrat, vădînd, că prestațiunile altora se răsplătesc atât de repede și de boeresce, pe când prestațiunea mea de raportor (deși de ocazie), n'are să-mi mai vadă visul cu ochii. Așa e lumea, dă mult celui ce mult are. Tocmai pentru aceea fiă-le de-ajuns laudele primite, și dela mine nu mai aștepte, căci am să trec peste celelalte puncte: „*Imn de mărire*” și „*Stejarul și cornul*”. Cel

dintăiu e compoziția lui *Flechtenmacher* cel mai popular compositor al Moldovenilor. El a lăsat Românilor sumedenia de melodii, care de care mai frumoșe și mai romănesci. A și fost răsplătit românesc, căci nu de mult a murit, nu se scie precis, de bătrânețe, ori de năcazur, dér în miseria. Corul a executat piesa însuflețitor, noroc, că n'a soit de pierderea creatorului ei.

Penultimul punct, „*Stejarul și Cornul*”, e de *Musicescu*, care a deșteptat în noi gustul, pentru ce e al nostru. Pentru meritele sale a fost chemat în capitală, dureri, că nu în a Românilor, ci în Petersburg, la Ruși. Piesa e foarte frumoșă și ca text și ca musică, și vră să producă în noi vitejia, care însă la noi se interpretează: foc de pae.

Ultimul punct și ultima compoziție a lui Vidu a fost „*Răsunetul Ardealului*”. Ca text piesa ne caracterizează de minune prin comparația, situația exploatată de străini. Doina, pe care a cântat'o d-ra *Danciu* în sclo sopran cu atăta duioșie, este un *mento* pentru noi:

„Codrule ce te mândresci, că așa de tiner esci? Astăzi, mâne cine scie codru-i fi, o-i fi pustie!

Și părăiele de dor n'or mai plînge versul lor, Ci pe urma lor pustie, bate-or vânturi cu urgie!

Munților, ce vă faliți, că din aur vi's croiți; Astăzi, mâne cine scie, nu-ți fi și voi s'ăcie!

Pustie, ori s'ăcie tot un drac; nu-mai cât că ți-ai cobit'o și tu, Vidule. Pe lângă totă frumșea și drăgălașia compozițiilor tale, n'o s'o duci mai bine, decât un *Flechtenmacher*. Dovadă, că de muncă ta noi publicul, tragem folos.

În Lugos se fi și se nu cântă „*Lugosiana*” cea săltăreță, nu se pôte. Publicul a rugat pe dirigent s'o cânte și a cântat'o tot în modul laudat de p'ncum. Cine n'a audit'o, nu scie cum pôte înveseli inima omului cântarea Românului, și n'are decât să vină s'o audă, că nu se căesce.

Nu din necavalerism trecut'am peste acompaniarea de pian, de care mă priud acum de vorbă. „*Andalusă*” și „*Travatore*” sunt făcute să se acompanieze la pian, că numai astfel își au efectul contemplat de fantasia autorilor, pentru care scop trebuie să ai pianistă desteră. Dirigentul a rugat pe cea mai sigură, pe d-na *Dr. Dobrin*. Și norocul lui, că d-na a primit. Vă spun ceva de după culise, decât ți-știi secerșul: D-na *Dr. Dobrin* a primit notele atia înainte de concert, și numai în două rënduri a acompaniat corul. Probă generală nu s'a ținut din cauze de punctualitate românescă, și așa pe încrederea în sine s'a concertat. E ușor însă să ai încredere, când te acompaniează d-na *Dr. Dobrin*. S'a mai produs d-sa și altă-dată. De rëndul acesta m'a frapat împrejurarea, că în „*Travatore*” tenoriștii era să ia un ton rău și d-na *Dobrin*, prin desteritatea-i de fostă dirigentă, a prevenit rēul, bătēnd acordul mai cu putere.

Un lucru tot îl incunjurai, dér văd, că nu scap de el, adevă eu tixit și însuflețit fiind, am insetat rău, și până să mă răcoresc, publicul s'a resfărat și nu mi-am putut însemna decât circa 50—60 de onorațiuni. Ca să nu supăr însă pe ceilalți 150—160, m'am socotit să nu Vi-i spun nici pe cei însemnați. N'ăși vră să-mi aprind pae 'n cap, nici mie, nici prevenitōrei Redacțiunii, din a cărei bunăvoință am cinstea a Vă plictisi cu atăta vorbă. Venitul brut a fost pare-mi-se 350 fl.

Spusei înainte de încheere venitul casei, că vră să dispensez bătrânețele, decât adevă vor fi obosit, de-a mă mai asculta povestind câte ceva și despre joc, atât de plăcut tineretului.

Au fost atâtea coconițe jucătoare, care de care mai frumoșele, și flăcăi voinici și veseli, și s'aruncau și se n'virteau de vadei valuri, valuri de fericire, planând peste sufletele tinerele. Și se vaetă și astăzi pe la noi, că de ce nu se mai face concert, că nu s'au săturat tōte de joc. Eu diș, că au dreptate, căci mulți dintre tineri au jucat foarte puțin, pôte că nici nu s'ubitorî de joc, că, veți Dōmne, tinerii 'și caută și alte distracții. Să sciu eu mai bine administra părăiele, ași colecta un fond dela

D-vōstră, coconișelor, din care anume a și plăti un „*Tanzmeister*” pentru flăcăi, decât și D-vōstră a-ți participa, de milă pentru cele ce nu jōcă destul. Prin asta am abate mulți tineri dela alte distracții mai costisitoare. Ei, da? Răspundeți!

C. L.

Literatură.

În Tipografia Seminarului gr. cat. din Blășițu a apărut: „*Glosariu de cuvinte dialecticale din graiul viu al poporului român, adunate și explicate de Alesiu Vicu, profesor*”. După o precuvântare de 8 pag., în care autorul vorbește despre însemnătatea studiilor dialecticale, urmăză un interesant studiu asupra graiului românesc din valea Jiului, ér la urmă glosarul, care conține un prea frumos material de limbă din graiul viu al poporului și din literatura nescrisă a lui. Prețul unui exemplar 50 cr. (plus 3 cr. porto).

„*Pintea Viteazul*”, tradițiun, legende și schițe istorice, de *Ioan Pop-Reteaganul*. Aceșta, pe cât scim, e cea mai completă scriere despre eroul Pintea. În ea se cuprind foarte interesante tradițiuni și istorisiri din tōte părțile, pe unde a umblat Pintea. Se află de vîndare la tipografia „*A. Mureșianu*” în Brașov și la autorul în Reteag (Retteg). Prețul 20 cr. (cu posta 23 cr.).

ULTIME SCIRI.

Budapesta, 13 Martie. Ministrul președinte Szell va merge pe la sfîrșitul săptămănei érăși la Viena, pentru-ca să reia tractările cu guvernul austriac în afacerea pactului.

Viena, 13 Martie. Comitetul executiv al partidei progresiste germane din Boemia, a ținut o conferență, în care a luat rezoluțiunea, ca deputații germani progresiști să nu participe la desbaterile dietei din Praga.

Londra, 13 Martie. China nu e de loc aplecată a da Italiei portul și împrejurimea dela Sanmum. Se crede, că opoziția această se întemează și pe voința Rusiei.

DIVERSE.

Drumurile de fier din China. Un diar german din Orientul extrem a făcut catalogul concesiunilor de drum de fier date de China Europeilor. Din acel catalog reese următoarele: Partea leului o are până acum Britania. Concesiunile britanice sunt următoarele: liniile de drum de fier Kaulun-Canton, Canton-Cengtu-Șangai-Vusung, de la Șangai la Ciukian, la Nanking, la Hang-Ciau și la Veu-Ciau, apoi dela granița birmană la Talifu, Yūnaufu, Suifu, Ciung-King, dela Șan-Hai-Fuan la Niu-Civang; o linie anglo-italiană este linia Taiyuen-Singau-Sianghiau. Rușii construiesc următoarele linii de drum de fier. Dela Port-Artur la Novo-Tsuru Khaitul, Wladivostok la Naguta și linia principală mandjură. Concesiuni franceze sunt: Langson-Yūnan, Langson-Canton, dela Nanking la Pakhoi și Saokai-Yūnan. Concesiunea germană constituie marile linii de drum de fier dela Kiaociau la Tsinan și Icin. Americanii au obținut linia Canton-Hankau. Belgia are linia dela Cingling la Hankau. Sindicatul anglo-chinez a obținut concesiunea pentru construirea liniei Canton-Cengtu. Aceșta linie va merge la Cengtu peste Yangtse pe la Suifu și va trece prin valea Min.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Dr. Sterie N. Ciurcu.

IX Pelikangasse Nr. — 10, Viena.

Consultațiun cu celebritățile medicale și cu specialiștii dela facultatea de medicină din Viena.

Cursul la bursa din Viena.

Din 13 Martie 1899.

Renta ung. de aur 4%	119.60
Renta de corone ung. 4%	97.75
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	121.50
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	101.10
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	120.40
Bonuri rurale ungare 4%	96.70
Bonuri rurale croate-slavone	97.—
Inpr. ung. cu premii	162.75
Losuri pentru reg. Tisei si Seghedin	141.75
Renta de argint austr.	101.05
Renta de hartie austr.	100.80
Renta de aur austr.	119.95
Losuri din 1860.	140.—

Actii de-ale Banței austro-ungară	920.—
Actii de-ale Banței ung. de credit	397.—
Actii de-ale Banței austr. de credit	368.50
Napoleonori	9.55 1/2
Vărci imperiale germane	58.97 1/2
London vista	120 42 1/2
Paris vista	47.75
Rente de corone austr. 4%	101.30
Note italiene	44.20

Cursul pieței Brașov.

Din 14 Martie 1899.

Banota rom. Cump.	9.47	Vënd.	9.49
Argint român. Cump.	9.43	Vënd.	9.45
Napoleonori. Cump.	9.52	Vënd.	9.55

Galbeni	Cump.	5.60	Vënd.	5.65
Ruble Rusesco	Cump.	127.—	Vënd.	—.—
Mărci germane	Cump.	58.50	Vënd.	—.—
Lire turcesco	Cump.	10.72	Vënd.	—.—
Seris. fonc. Albina 5%	101.—	Vënd.	102.—	

S'a sfîrșit cu tusea!

Cel mai bun mijloc de casă snt

Bombóne de cêpă

veritabile ale lui

Oscar Tietze,

care au efect grabnic contra tusei, răgușelei, flegmei etc. Numai pregătirea specială a bombónelor mele asigură efectul. Fiă-care observe numele **Oscar Tietze** și **marca cepei**, de-ore-ce există imitații stricaciose.

In pachete à 20 și 40 cr.

Depot principal:

F. Krizan farmacist, Kremsier.

Deposit in Brașov și in cele mai multe Farmacii, Droguerii și Băcăni din Austro-Ungaria.

Numai pentru particulari se trimite postavuri.

Un Coupon de 3.10 metri lung, suficient pentru o garnitură de haine bărbătești costă numai

fl. 2.80	stofă bună
fl. 3.10	" "
fl. 4.80	" "
fl. 6.—	" "
fl. 7.75	mai fină
fl. 9.—	mai fină
fl. 10.50	forte fină
fl. 12.40	englezescă
fl. 13.95	Kamgar

lână curată.

Depositul fabricii de postav **Kiesel-Amhof in Brünn.** Mostre gratis și franco. — Liferare în conform mostrel.

P. T. public se face atent, că cumpărând direct dela fabrică, are mare avantaj. Spre lamurire următoarele: Adolf Kraus, comerciant de postavuri in Budapesta dă croitorului pentru comanda făcute la el de fl. 10.— un pantalon cu 50 cr., de fl. 20, un costum cu 1 fl., de fl. 60, un costum în gratii. Afară de acesta are croitorul rabat 3 fl.— per metru și 20%.

6—24/09.

Antreprize de pompe funebre

E. Tutsek.

Brașov, Strada Porții Nr. 12.

(Lipit de depoul de ghetete al D-nului I. Sabădeanu.)

Recomandă Onor. public la casuri de mörte, aședământul său de inmormântare bogat asortat in cari tôte obiectele, atât sortele mai de rënd, cât și cele mai fine, se pot căpăta **cu prețuri ieftine.**

Comisiune și **depou de sicriuri de metal** ce se pot inchide hermetic, din prima fabrică din Viena.

Fabricarea propriă a tuturor **sicriurilor de lemn, de metal și imitațiuni de metal și de lemn de stejaru.**

Depou de **cununi** pentru monumente și **plântici** cu prețurile cele mai moderate.

Reprezentanță de monumente de **marmură**, carê **funebre proprii cu 2 și cu 4 cai**, precum și un **car funebru vëndet**, pentru **copii**, precum și cioclii.

Comande întregi se esecută **prompt și ieftin**, i a u asupra ni și **transporturi de morți in străinătate.**

La casuri de mörte a se adresa la

E. Tutsek.

Pilulele pentru curățirea sângelui ale lui I. PSERHOFER

numite mai nainte: „PILULELE UNIVERSALE“ merită pe deplin numirea ultimă. pentru-că in faptă sunt foarte multe bôle, la cari și-au validat aceste pilule efectul lor cu adevărat escelent.

De mai multe decenii sunt aceste pilule lăpșe și puține familii se vor afla la cari ar lipsi o mică proviziune din acest medicament de casă escelent.

S'au recomandat și se recomandă de către mulți medici aceste pilule ca medicament de casă, cu deosebire in contra tuturor suferințelor, ce provin in urma relei mistuiri și constipații, precum: **perturbarea in circulațiunea feriei, suferința de ficat, slăbirea mațelor, colica cu vënduri, congestiunea la creeri hămorrhoidale** (vina de aur) și c. l.

Prin proprietatea lor purificătoare de sânge au cu deosebire bun efect asupra **anemiei și asupra bôlelor ce iscorăsc din acesta**, precum: **gălbinare, dureri de cap nervose** s. a. m. Aceste pilule purificătoare de sânge lucrăza așa de ușor, încat nu pricinuesc nici cele mai mici dureri și pentru aceea le pôta folosi și cele mai slăbite persoane chiar și copii fără nici o temere.

Dintre nenumeratele scrisori, prin care consumații acestor pilule mulțamesc pentru redobândirea sănătății după cele mai varii și grele bôle, lășam se urmeze aci puține numai, cu observarea, că ori-cine a întrebuințat odată aceste pilule, le recomandă mai departe.

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stim. D-le Pserhofer! Binevesce de a mi trimite 15 suluri din escelentele D-Tale pilule pentru curățirea sângelui cu rambarsă postală. Cu această o asie Vê aduc mulțamirile mele pentru efectul de minune al pilurilor D-tale.

Cudistinsă stimă,

Franz Pawlistik,
Köln, Lindenthal.

Hrasche lângă Flodnic 12 Sept. 1887

Stim. D-le! A fost voința lui D-deu că pilulele D-v. au ajuns in mânil mele, și rezultatul dela acestea îl atribui D-v. Mă reciesm in patul de leusia ast-fel încat nu mai puteam lucra și așa fi sigur deja mörta, decât nu m'ar fi scăpat minunatele D-v. pilule. D-deu se vê binecuvintese de mii de ori. Am confiența, că pilulele D-v. mă vor face de tot sănătoșă, așa presum a folosit și altora.

Theresa Knific.

Wiener-Neustadt, 9 Dec. 1887.

Stim. D-le! In numele mătușei mele de 60 ani îi esprim cea mai căldurșă mulțamire. Dênsa a suferit 5 ani de catar la stomac cronic și de apă. Vięta i era un chin și se credea deja de

perduță. Prin întâmplare a căpatat o cutia cu escelentele D-v. Pilule purificătoare de sânge, și după o întrebuințare mai îndelungată s'a vindecat.

Cu distinsă stimă, **Iosefa Weinzettel.**

Gotschdorf bei Kohlbach Oestr. Schlesien 8 Oct. 1888.

Stim. D-le! Vê rog a mi trimite un sul cu 6 cutii din pilulele D-v. universale purificătoare de sânge. Numai minunatelor D-v. pilule am se mulțamesc, că am scăpat de o suferința de stomach, care m'a chinut 5 ani. Aceste pilule n'are să mi lipsescă nici odată și esprim prin acesta mulțamirea mea cea mai căldurșă.

Cu cea mai mare stimă, **Ana Zwickl.**

Eichengraberamt bei Gföhl, 27 Martie 1889.

Stim. D-le! Subsemnatul se rögă a mai trimite 4 suluri cu pilulele D-v. in adevăr folositore și escelente. Nu pot într-lăsa fără ca se Vê esprim recunoscința mea in privința valôrei acestor pilule, și le voi recomanda unde numai se va puté tuturor suf-rinșilor. Vê autorizez, ca acesta a mea mulțamită se o folosiți după plac și pe cale publică. Cu distinsă stimă **Ignaz Hahn.**

Aceste pilule purificătoare de sânge se prepară veritabile singur numai in farmacia „zum gold. Reichsapfel“ a lui **I. Pserhofer** Singerstrasse Nr. 15 la Viena și costă o cutia cu 15 piule 21 cr. v. a. Un sul cu 6 cutii costă 1 fl. 5 cr. Dacă se trimite suma banilor inainte, costă un sul cu pilule 1 fl. 25 cr. inclusive francare, 2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 35 cr., 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 20 cr., 10 suluri 9 fl. 20 cr. Mai puțin de un sul nu se pôte trimite.

N. B. In urma lăpșei lor celei mari, se imităză aceste pilule sub diferite firme și numiri, de aceea se face rugarea a cere anume „**Pilule purificătoare de sânge** ale lui **I. Pserhofer** și numai acelea sunt veritabile, a căror instrucțiune pentru folosire este provédută ou iscălitura **I. Pserhofer**, și cari pôrtă pe capșeul cutiei tot aceeași iscălitură in coloro roșă.

Liquer Bernhardiner din plante de Alpi, de **W. O. Bernhard** in Bregenz. O sticlă 2 fl. 60 cr., o jumătate sticlă 1 fl. 40 cr., 1/4 de sticlă 70 cr.

Alifă americană, cel mai bun mijloc in contra tuturor suferințelor reumatice, durerilor la șira spinării, junghieri, ischies, migreuă, dureri nervose de den I, dureri de cap, junghieri la urechi etc. 1 fl. 20 cr.

Minunatul balsam englezesc, a lui **I. Pserhofer** o sticlă 50 cr.

Balsam contra degerăturii de **I. Pserhofer**, de mult ani recunoscut ca cel mai sigur remediu contra suferințelor de degerătură de tot felul, precum și spre vindecarea ranelor forte invecchite, 1 borcan 40 cr., ou trimiterea francată 65 cr.

Stoll, Kolapraeparate, escelent mijloc, pentru întărirea nervilor, la dureri de stomac și la bôle de nervi.

Kola-Elixir seu Vin un litru fl. 3.— cr., 1/2 lit. fl. 1.60 cr., 1/4 de litru 85 cr.

Balsam în contra gușilor a lui **I. Pserhofer**, mijloc probat in contra umflăturii la gât. Un flacon 40 cr. ou trimiterea francată 65 cr.

Esență de vięta, **I. Pserhofer** (Picături de Praga) in contra stomacului stricat, mistuirii rele, greutăți de tot felul, un medicament de casă escelent, 1 flacon 22 cr. 12 flacoane 2 fl.

Sirup de plantagea (limba oii) **I. Pserhofer** un medicament de casă forte cunoscut și escelent in contra catarului, răgușelei, tusei spagmodice etc. 1 sticlă 50 cr., 2 sticluțe expediate franco 1 fl 50 cr.

Pomada Tannochinin de **I. Pserhofer**, de un lung șir de ani recunoscută de medicul ca cel mai bun mijloc pentru creșterea părului. Un borcan elegant adiestat 2 fl.

Plastru - universal, de prof. **Stuedel**, la rane din lovitură și impuns, la tot felul de bube rele și la unflături invecchite, ce se sparg periodic la picior la deget, la rănil și aprinderile de țte și la multe alte suferințe de acest soi s'a probat de multe ori. Un borcan 50 cr., ou trimiterea francată 75 cr.

Sare universală purgativă, de **A. W. Bullrich**. Un medicament de casă escelent contra tuturor urmărilor digestiunii stricate, precum: durere de cap, ametelă, cărcei la stomach, acrelă in gât suferințe hămorrhoidale, constipațiune etc. Un pachet 1 fl.

Afără de preparatele aci amintite se mai află tôte specialitățile farmaceutice indigene și streine, anuțate prin tôte diarele austro ungare și la oas, când unele din aceste specii nu s'ar afla in deposit se vor procura la cerere prompt și ieftin

Trimiterile prin poștă se esecută cu cea mai mare grabire trimițându se banii inainte, comande mai mari și cu rambursă.

De veritabile sunt a se considera numai acele pilule, a căror îndrumări pentru folosire sunt provédute cu numele **I. PSERHOFER**, și cari pôrtă același nume și pe acoperământul cutiei cu scrisore roșă.

Scutite prin marea și mustră inregistrată. — Imitări se pedepseșe aspru. —

Apoteca la „mêrul imperial de aur“
WIENA, I. Singerstrasse Nr. 15.

I. PSERHOFER.

511,3—6.